

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätelainsäädäntö ja muut ajankohtaiset asiat

Anna-Maija Pajukallio
13.11.2018 jätealan strateginen yhteistyöryhmä

Komission ”kertakäyttömuovialoite” eli ”SUP

- Komissio antoi 28.5.2018 ehdotuksen direktiiviksi **tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutusten vähentämisestä COM(201) 340 final**
- Suuntaviivakeskustelu EU-ympäristöministerineuvostossa 9.10.2018.
- Euroopan parlamentti äänesti 23.10.2018.
- Kolmikantaneuvottelut alkoivat 6.11. Puheenjohtajan prioriteetti ja tavoitteena viedä neuvottelut päätökseen tämän syksyn aikana.

Ehdotukset: Vähentämistä, korvaamista ja suunnittelua

- **Vähennetään** take away-tuotteiden (*muoviset valmisruokapakkaukset ja juomamukit*) kulutusta;
- **Kielletään** tuotteet, joilla on vaihtoehtoja markkinoilla (*muoviset vanupuikot, ruokailuvälineet, lautaset, juomien sekoitustikut, pillit ja ilmapallojen varret*);
- **Tuotevaatimukset** kertakäyttöisiin muovista valmistettuihin juomapakkauksiin eli ne on sallittu vain, jos korkit ja kannet pysyvät niissä kiinni käyttövaiheen ajan;

Ehdotukset: Laajennettu tuottajanvastuu

- **Laajennettu tuottajavastuu** (jätehuollon, puhdistamisen ja valistamisen kustannuksiin osallistuminen) *ulottuu muovia sisältäviin kalastusvälineisiin sekä kaikkiin ei-kiellettäviin muovisiin kertakäyttötuotteisiin;*
- **Erilliskeräys** *kertakäyttöisiin muovipulloihin;*
- **Merkintävaatimukset** - miten jäte on hävitettävä, onko tuotteella haitallisia vaikutuksia ympäristöön sekä se, onko tuotteessa muovia;
- **Viestintää** haitallisista vaikutuksista, joita aiheutuu kertakäyttöisistä muovituotteista ja kalastusvälineistä peräisin olevasta roskaantumisesta.

- **Mikä on kertakäyttöinen muovituote?**

- Kuuluvatko direktiivin piiriin mm. kalastusvälineet, jotka sisältävät muovia sekä pinnoitetut pahvikupit?

- **Tavoitteet**

- EU-tason vähentämistavoite vai kansalliset vähentämistavoitteet?
- EP ehdottaa vähentämistavoitteita kalastusvälineille sekä tupakan filttäreille

- **Tuotevaatimukset**

- Osa maista ei kannata tuotevaatimusten asettamista juomapakkausten korkeille ja kansille, koska vaatimus lisäisi muovin käyttöä ja olisi myös kierrätysjärjestelmien kannalta teknisesti hankala.
- Keskustelussa on myös ollut mahdollisuus sallia poikkeuksia jäsenmaille, joilla on toimiva palautusjärjestelmä ja jotka voivat osoittaa, että vähintään 90 % muovikorkeista palautuu järjestelmään.

- **Laajennettu tuottajanvastuu**

- Vapaaehtoiset sopimukset keinona toteuttaa tuottajanvastuuta (artikla 17).
- Osassa tuoteryhmiä (hygieniatuotteet, ilmapallot, tupakan tumpit) tuottajanvastuu ei ole välttämättä toimiva ja kustannustehokas keino ja se on hankala toteuttaa.
- Sähköinen kauppa.

- **Erilliskeräystavoite 90 % v. 2025**

- Puheenjohtaja on tehnyt muutosehdotuksen, jossa keräystavoite on 75 % vuonna 2025 ja 90 % vuonna 2030.

Baselin sopimuksen (jätteiden siirto) liitteitä koskeva muutosehdotus

- Norja antanut täsmentävän ehdotuksen
- Liitteiden muuttaminen (muovininimikkeet)
 - Liite II lisäys sekalainen muovijäte (Y48) *vientikielto*
 - Liite VIII lisäys vaarallinen muovijäte (AXXXX) *vientikielto*
 - Liite IX muutos – vihreä nimike
- EU:n kanta eli neuvoston päätös neuvottelumandaatista ennen COP-14 (eli osapuolikokousta)

Muovitiekartta – luovutettiin 16.10.2018

EHDOTUKSET TOIMENPITEIKSI

	Vähennetään roskaamista ja vältetään turhaa kulutusta	10
	Selvitetään muoviveron käyttöönotto	12
	Tehostetaan merkittävästi muovijätteen talteenottoa	14
	Parannetaan muovien tunnistamista rakennuksissa sekä muovijätteen lajittelua rakennustyömailla	16
	Tehostetaan maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista	18
	Otetaan talteenotetun muovin monipuoliset kierrätysratkaisut käyttöön	20
	Panostetaan isosti korvaaviin ratkaisuihin ja perustetaan New Plastics -osaamisverkosto	22
	Nostetaan muovihaaste näkyvästi Suomen kansainväliselle asialistalle	24
	Viedään osaamista ja ratkaisuja	26
	Lisätään tutkimustietoa muovien haitallisista terveys- ja ympäristövaikutuksista	28

VÄHENNÄ

JA VÄLTÄ,

KIERRÄTÄ

JA KORVAA

MUOVITIEKARTTA SUOMELLE

Keräys ja kierrätys

**Tehostetaan
merkittävästi muovijätteen
talteenottoa**

Uudistetaan erilliskeräysvaatimuksia, lisätään talteenottoa ja keräyspaikkoja; käynnistetään kokeiluja muovijätteen erilliskeräykselle (pakkaukset ja ei-pakkaukset), etsitään keinoja kierrätettävyyden varmistamiseksi

**Otetaan talteenotetun
muovin monipuoliset
kierrätysratkaisut käyttöön**

Vauhditetaan erilaisille arvoketjuille sopivia kierrätysratkaisuja; arvioidaan kemiallisen kierrätyksen soveltuvuutta; perustetaan 1-2 muovijalostamo...

Taloudelliset ohjauskeinot, korvaavat ratkaisut

**Selvitetään
muoviveron käyttöönottoa**

Selvitetään muoviveroa ja
verotuksen suhdetta
tuottajavastuujärjestelmiin...

**Panostetaan isosti korvaaviin
ratkaisuihin ja perustetaan
New Plastics -osaamisverkosto**

Käynnistetään kansallinen ohjelma;
perustetaan New Plastics-
osaamisverkosto ...

Toimialalle suoraan suunnatut

Parannetaan muovien tunnistamista rakennuksissa sekä muovijätteen lajittelua rakennustyömailla

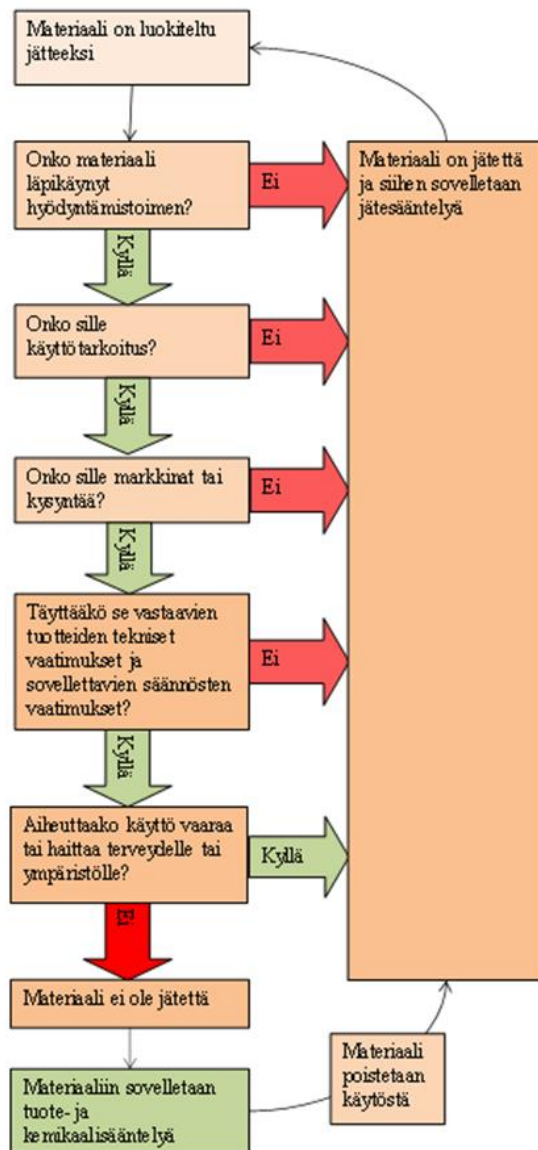
Inventaario rakennetun ympäristön muovin määrästä; pakkausmuovin vähentämistä koskeva ohjeistus ...

Tehostetaan maatalous- ja puutarhamuovien kierrätystä ja korvaamista

Ratkaisujen ja ohjauskeinojen etsiminen muovien kierrätyksen tehostamiseksi; biopohjaiset katteet; lisää tietoa ...

Tapauskohtainen jätteeksi luokittelua koskeva muistio (luonnos)

Muistiossa esitetään omina kappaleinaan ainakin seuraavat jäteluonteen päättymistä koskevan arvioinnin kannalta merkityksellisiä seikkoja (jätedirektiivin muutoksen mukaan):

1. Hyödyntämisprosessiin sallitut jäteperäiset raaka-aineet
2. Hyväksytyt käsittelyprosessit ja -tekniikat
3. Jätteestä valmistetun tuotteen laadulle ja käyttökohteille asetetut vaatimukset ja rajoitukset, mukaan lukien tarvittaessa epäpuhtauksien raja-arvot
4. Tarvittava laadunvarmistus, mukaan lukien laadunvalvontaa ja omavalvontaa sekä akkreditointia koskevat perusteet, jos tämä on asianmukaista
5. Vaatimuksenmukaisuusilmoitus ja tietoa tuote- ja kemikaalilainsäädännön vaatimuksista

Selvitys eräiden jätteiden ja rejektien käsittelykapasiteetin sekä muutaman jäteperäisen materiaalin markkinan tilanteesta Suomessa

Selvitys eräiden jätteiden ja rejektien käsittelykapasiteetin sekä muutaman jäteperäisen materiaalin markkinan tilanteesta Suomessa

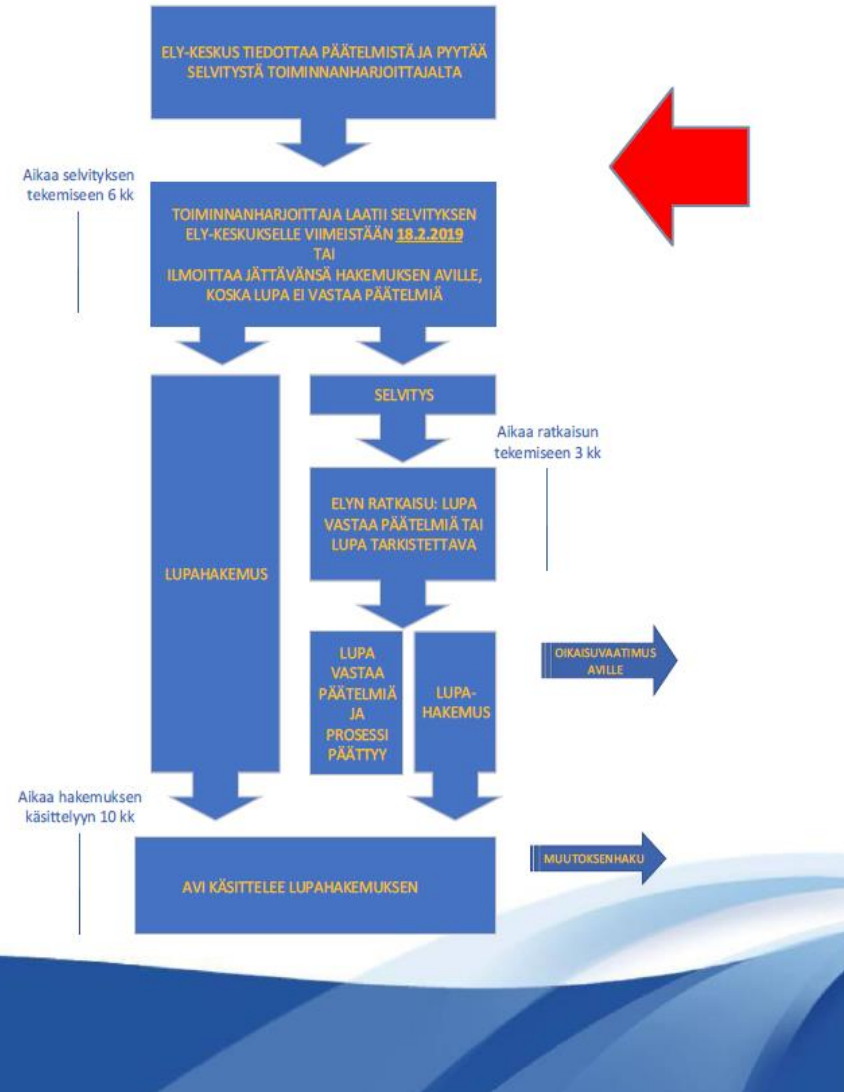
Jutta Laine-Yläniemi, Maria ja Carstiina Rönkä, Taneli Kaarto, Jouni Kärki, Tuula Peltola, Minna Pöyhönen, Heidi Ruuska, Margareta Wahlström ja Maija Pöyhönen

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ

- VTT:n toteuttama selvitys valmistui 12.10.2018
 - <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161095>
- VTT:n suosituksia:
 - Etsiä käsittelyvaihtoehtoja myös muista EU-maista ja lyhyellä tähtäimellä lisätä vientiä sekä kasvattaa energiahyödyntämiskapasiteettia
 - Tehostaa mm. rakennus- ja purkujätteen syntypaikkalajittelua
 - Parantaa ja selkeyttää jätteiden energiahyödyntämisen asemaa osana jätteen käsittelyä ja kierrätystä, erityisesti heikkolaatuisten hyödyntämiskelvottomien jätteiden ja jätepolttoaineiden energiahyödyntämisen osalta
 - Parantaa jätteistä valmistettujen polttoaineiden kilpailukykyä suhteessa muihin polttoaineisiin, esimerkiksi tuin tai asettamalla jätepolttovero koskemaan kierrätyskelpoista jätettä
 - Tukea ja mahdollistaa kemian ja petrokemian teollisuudessa olevan kierrätysmarkkina- ja –raaka-ainepotentiaalin sekä siihen linkittyvän jätteiden käsittelyteknologian ja osaamisen kehitystä sekä investointeja esim. T&K- ohjelmin

Jätteenkäsittelyn BAT-päätelmät ja soveltamisohje

- Päätelmät julkaistiin 17.8.2018
- OHJEISTUSTA:
 - tulkintoja jätteenkäsittelytoimintojen luokittelusta direktiivilaitoksiksi (YM:n muistio)
 - WT BAT-päätelmien soveltamisohje
 - Löytyvät osoitteesta ymparisto.fi/bat

Jätehuolto häiriötilanteissa – HE-valmistelu – tavoitteena lausuntokierros 2019 alkupuoliskolla

Lainsäädäntöön tehtävät muutokset

Jätelaki: 7 a luku Jätehuolto häiriötilanteissa (uusi luku)

- 71 a § Häiriötilanne
- 71 b § Vastuu jätehuollon järjestämisestä häiriötilanteessa
- 71 c § Ilmoittaminen mahdollisesta häiriötilanteesta
- 71 d § Valtion valvontaviranomaisen päätös ja toimivaltuudet
- 71 e § Palkkion ja korvauksen maksaminen
- 71 f § Jätehuollon järjestämisen aikana sattuneen tapaturman korvaaminen
- 71 g § Kustannusten takaisinperintä
- 137 § Muutoksenhaku

Ympäristönsuojelulaki:

- 32 § Poikkeus eräiden jätteen käsittelytoimintojen luvanvaraisuudesta (uusi 3 mom.)

etenemässä

- Ensi viikolla (viikko 47) valtioneuvostoon
 - jätelain muutoksen 2. vaihetta koskeva HE
 - jätteiden ja sivuvirtojen tietoaalusta TSV-palvelun edellyttämän markkinapuutteen osoittamisessa
 - täsmennykset kirjanpitoon
 - keskeisiä muutosehdotuksia suhteessa lausuntoversioon
 - ✓ voimaantulo 1.1.2020, hankintayksiköille vuoden siirtymäaika
 - ✓ tietoaalustan käyttövelvollisuutta rajaava kynnyсарvo 1000 euroa (kolmen vuoden siirtymäaikana 2000 euroa)
 - RoHS-lain muutos (vaarallisten aineiden käytön rajoittamisesta sähkö- ja elektroniikkalaitteissa)
 - teknisluontoinen
 - pilliurkujen ja vetomoottoreilla varustettujen työkoneiden ulosrajaus
- MASA-asetus ja betonimurske-EoW toivottavasti tässä kuussa lausunnoille